

LBRIS

We know
books

SFÂNTUL
TEOFAN ZĂVORÂTUL

Boala și
moartea

ediția a treia

Traducere din limba rusă
Adrian și Xenia Tănăsescu-Vlas

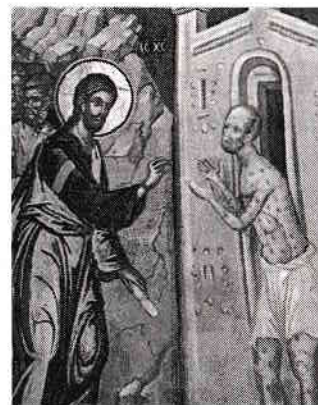
editura
Σοφία

București

LIBRIS

We know
books

Despre boală

Redactor: Elena Marinescu

Coperta: Mona Velciov

Traducerea a fost realizată după originalul în limba rusă: Sviatitel' Feofan Zatvornik, *Bolezn' i smert'*, Pravoslavnoe Bratstvo „Sporucinița Greșniĥ”, Moscova, 1998.

© Editura Sophia, pentru prezenta ediție

ISBN: 978-630-346-043-7

**Descrierea CIP poate fi consultată la
Biblioteca Națională a României**

Cum de erau Sfinții Părinți recunoscători pentru gheenă ? ! Din conștiința mărimii folosului care ne vine din faptul că Dumnezeu ne-a descoperit nouă că ea există. Dacă și atunci când știm că există gheenă păcătuim cu atâta nepăsare, ce ar fi fost dacă n-am fi știut de ea ? Acum însă păcătuiește omul, dar mai stă pe gânduri.

Cimitirul

Cimitirul ! Ce nevoie este să vă faceți griji pentru asta ? Este totuna unde-i înmormântat omul. Ce ajutor are sufletul de la locul îngropării trupului ?

Când în suflet lucrurile nu stau așa cum trebuie, nu sunt de ajutor amănunțele legate de înmormântare.

Cuprins

Despre boală

<i>Despre boală</i>	7
Boala este lucru al înțelepciunii Dumnezeiești.....	7
Boala și aducerea-aminte de moarte	11
Gânduri în vremea bolii	12
În zilele de suferință.....	14
Despre boală și felul de viață dus	16
Scrisoare către un tuberculos	19
Despre epidemie	19
Slujirea bolnavilor este slujire lui Hristos	20
Îngrijirea bolnavilor este plăcută lui Dumnezeu	21
La patul unei convalescente	21
Gânduri după însănătoșire	23
Înnoirea prin rugăciune după însănătoșire	23
<i>Bolile sunt spre mântuire</i>	25
Bolile sunt de la Dumnezeu spre mântuirea noastră	25

Despre boală ca nevointă mântuitoare	26
Sănătatea este în mâinile lui Dumnezeu	29
<i>Bolile ne învață să fim smeriți</i>	31
Despre răbdarea bolii	31
Este păcat să cârțești în boli	33
Cel ce rabdă bolile și necazurile se aseamănă prin nevoița sa mucenicilor ..	34
Boala ne învață să fim smeriți	35
Lucrarea duhovnicească în vremea bolii	36
Necazurile sunt semn al dragostei lui Dumnezeu	37
<i>Rugăciunea în vremea bolii</i>	41
Rugăciunea în vremea bolii	41
Rugăciunea pentru izbăvirea de boală ..	43
În vremea bolii ajunge rugăciunea de acasă	45
Despre rugăciunea bolnavului către sfinți și Dumnezeu, în același timp cu tratamentul.....	45
Rugăciunea bisericească pentru bolnavi are putere mai ales însoțită de rugăciunea celor ce au dat slujbele	47
Despre primirea Sfântului Maslu	49
<i>Postul în vremea bolii</i>	51
<i>Tratamentul</i>	53

Moartea

<i>Pregătirea de moarte</i>	59
Pomenirea morții și roadele ei	59
Ceasul morții	59
Înainte de morții.....	60
Pregătirea de moarte	64
Sufletul la apropierea morții.....	65
Despărțirea sufletului de trup.....	66
Trebuie să ne pregătim pentru judecata de dincolo de mormânt	67
Rugăciunea dinaintea morții	68
Gânduri înainte de moarte	70
Povață pentru un bolnav	71
Pregătire pentru moarte	73
<i>Moartea întru slava lui Dumnezeu</i>	77
Moartea întru slava lui Dumnezeu	77
Despre sfârșitul năprasnic al unei creștine	78
<i>Sufletul după moarte</i>	79
Aducerea-aminte de moarte	79
Soarta de dincolo de mormânt a răposatilor.....	79
Împărțășirea cu cei morți	87
Soarta de dincolo de mormânt a unei creștine	89
Starea oamenilor după mutarea din trup	90
Crucea de îngropare.....	91
Prima întâlnire de după moarte	93

<i>Pomenirea celor răposați</i>	97
Despre cei adormiți	97
Despre o prevestire de dincolo de mormânt a morții	98
Amărăciunea pentru morți	98
Pomenirea celor morți	100
Moartea în naufragiu – moarte mucenicească	102
Rugăciunea la moartea fratelui	104
Puterea slujbelor de pomenire a celor răposați.....	105
Cum trebuie pomeniți cei morți în sectă	107
<i>Înfricoșata Judecată</i>	111
Moartea și judecata	111
Înfricoșata Judecată	112
Cu ce ne vom îndreptați la înfricoșata Judecată	113
Gheena	114
Cimitirul	114

Comenzi:
www.librariasophia.ro

Difuzare:
SUPERGRAPH
Str. Ion Minulescu nr. 36, sector 3,
031216, București
Tel.: 021-320.61.19; fax: 021-319.10.84
e-mail: contact@supergraph.ro
www.librariasophia.ro
www.sophia.ro

Vă așteptăm la
LIBRĂRIA SOPHIA
str. Bibescu Vodă nr. 19,
040151, București, sector 4
(lângă Facultatea de Teologie)
tel. 021-336.10.00; 0722.266.618
www.librariasophia.ro

Despre boală

Boala este lucru al înțelepciunii Dumnezeiești

Milostivirea lui Dumnezeu fie cu dumneavoastră ! Dacă totul e de la Domnul, și boala dumneavoastră este tot de la El. Dacă tot ce este de la Domnul e spre mai bine, înseamnă că și boala dumneavoastră.

Boala v-a împiedicat să mergeți la Moscova. Asta înseamnă că pentru dumneavoastră este mai bine să nu mergeți acum la Moscova. Și liniștiți-vă în privința asta; nici să nu vă gândiți să mergeți în pofida bolii. Moscova nu pleacă nicăieri, și drumul către ea va fi după aceea la fel de deschis ca și acum. Va trece boala și veți călători la Moscova.

Iată că v-ați împărtășit cu Tainele lui Hristos. Slavă lui Dumnezeu. Dacă aici

ați fi avut împiedicare, asta ar fi fost te-
mei de mare jale. Toate celelalte sunt
mărunțișuri.

Vrăjmașul vă insuflă: „Nu vei rezis-
ta.“ Răspundeți-i: nici nu mă gândesc
să rezist de una singură, ci nădăjduiesc
că Milostivul Domn nu mă va lăsa sin-
gură, ci mă va ajuta să țin piept cum
m-a ajutat și până acum.

Iarăși boală ! Să vă dea Domnul răb-
dare și seninătate, și să vă izbăvească de
cârtirea cea păcătoasă ! Nu priviți cu
mohorâre la neputințe. Ele arată mai
degrabă mila și luarea-aminte a lui
Dumnezeu față de noi decât lipsa Lui
de bunăvoință. Tot ce este de la Dum-
nezeu spre bine este.

Sunt boli a căror vindecare este oprită
de Domnul – atunci când El vede că boala
e mai de trebuință ca sănătatea pentru
mântuire. Nu pot să spun că asta nu s-ar
întâmpla și în ceea ce mă privește.

Dumnezeu a trimis boală. Dați mul-
țumită Domnului, fiindcă tot ce e de la
Domnul spre bine este.

Dacă simțiți și vedeți că înșivă sun-
teți vinovată, începeți cu pocăința și pă-
rerea de rău înaintea Domnului pentru
faptul că n-ați păzit darul sănătății cel
de la El primit. Iar apoi trebuie să vă
gândiți doar că boala e de la Domnul și
că nimic nu are loc întâmplător. Și după
aceea mulțumiți din nou Domnului.
Boala smerește, înmoaie sufletul și-i
ușurează obișnuita povară a grijilor de
multe feluri.

Dea Domnul să se facă bine și gim-
nazistul dumneavoastră. Să se plimbe
mai mult... Ceaiul și scaldatul sunt bu-
ne. Dați-i să bea lapte. Pe Liubov cea
bolnavă mântuiește-o, Doamne !

Eu mă tratez cu lapte, și afară de
lapte nu mănânc nimic – asta pentru re-
generarea sângelui.

Îmi pare foarte rău pentru boala
Cernicikăi. Ajută-i, Doamne, s-o scoată
la capăt. E bine că ați luat măsuri la
timp. Trebuie să fie o inflamație sau altă
boală a ficatului.

Singura primejdie este aici doar negli-
jarea. Dar întrucât doctorul este la înde-
mână și tratamentul a început, peste cinci

zile va trece totul. Dă doar răbdare, Doamne... M-am uitat în cărțile homeopaților. Ei nu dau înapoi înaintea acestei boli. Principalul la ei: Aconitum, Belladonna, Coloquintis, Chamomilla, Mercurium. Dar, dacă doctorul a venit cu indicațiile proprii, este totuna. Fiți senină !

Să se apropie de voi Maica lui Dumnezeu cu ajutor ! Și îngerii voștri păzitori să vă acopere cu aripile lor !

Am cunoscut în Sankt Petersburg un general care se îmbolnăvea doar în urma stărilor sufletești. Oricum, și asta e milostivirea lui Dumnezeu – nu dulce, însă mântuitoare pentru suflet.

Mai era un doctor care nu se apuca să trateze dacă mai înainte bolnavul nu se mărturisea și nu se împărtășea cu Sfintele lui Hristos Taine. Se întâmplă ca boala să vină ca să trezească sufletul adormit.

Vă doresc toată seninătatea dumneavoastră și bolnavei.

V-ați îmbolnăvit ! Ce este de făcut ? Răbdați și mulțumiți lui Dumnezeu, spunând în sinea dumneavoastră: „Această boală este pentru păcatele me-

le mari și nenumărate. Domnul îmi ia puterile ca prin aceasta să mă facă mai înfrânat. El nu mai știe cum să mă îndrepte altfel. A încercat și cu mila, și cu necazurile, și nimic nu a folosit. Iar ceasul morții se apropie – și, când va veni, ce va face ticăloșia mea ? Doamne, Dumnezeul meu ! Cruță zidirea Ta cea neputincioasă !“ Când omul e bolnav, fie și ușor, moartea îi vine în minte ca sufletul să cunoască cu lucrul cât de adevărat este cuvântul înțeleptului: *Adu-ți aminte de cele mai de pe urmă ale tale, și în veac nu vei păcătui** (Sirah 7, 38).

Boala și aducerea-aminte de moarte

B. este bolnavă... Fie ca în această vreme potrivită să se deprindă cu mântuitoarea aducere-aminte de moarte... Cel sănătos anevoie își amintește de ea... Domnul trimite boala tocmai pentru a aminti de moarte, și prin această aducere-aminte să-l facă pe bolnav a se îngriji, în sfârșit, și de pregătirea pentru moarte.

* Pentru traducerea versetelor biblice s-a folosit ediția din 1914 a Sfintei Scripturi (n.ed.).

Gânduri în vremea bolii

Însuflețiți-vă ! Priviți cu veselie în ochii bolii ! Lăsați-vă însă mai puțin în voia închipuirilor... Vă vor veni în cap multe nimicuri de tot felul... Vă veți certa cu toată lumea... Toate astea în gând – după aceea va trece totul.

Fiți senin ! Pesemne că în drum v-ar fi întâmpinat vreo primejdie – și iată că Domnul v-a țintuit prin boală acasă... Dați mulțumită Domnului. Și, oricum, rugați-vă ca să binevoiască a vă face sănătos.

Să vă mântuiască Domnul !
Domnul să vă binecuvânteze !

Gândurile dumnezeoasă despre starea deznădăjduită în care, pasămite, vă aflați, sunt cu totul netrebnice. La mijloc e vrăjmașul, care vă tulbură. Cine poate să spună ce va fi ? Unul e Dumnezeu – însă vrăjmașul păgânește, dându-se pe sine drept Dumnezeu, tulburând cu prorocia sa vicleană, clătî-nând credința și alungând liniștea din inimă. Nu-l ascultați, ci stați neclintită în credința că boala e de la Dumnezeu și spre binele dumnezeoasă, iar după ce-și va face treaba va pleca... și veți fi

sănătoasă, și veți sluji Domnului într-o mănăstire.

Pentru toate mulțumiți Domnului – și pentru boală mulțumiți. Mie, din afară, îmi e ușor să vorbesc astfel; dumnezeoasă poate că în fapt nu vă este ușor să simțiți așa. Oricum, vorbind despre răbdare mă și rog să vă dea Domnul a îndura cu seninătate boala, și de asemenea să trageți oarecare învățături din ea. Cine știe pentru ce v-a țintuit la pat Domnul ? Neîndoielnic este însă că și lucrul acesta a fost îngăduit de El pentru ajutorarea felului de viață pe care vi l-ați ales și pe care vă străduiți să îl păstrați cumva. Din această latură nici nu mai trebuie iscodită boala dumnezeoasă. Pentru a răbda cu seninătate în clipa întetirii suferințelor, căutați-vă bărbăție și în aducerea-aminte de răbdarea tuturor sfinților, și mai ales a mucenicilor. Cât și cum au răbdat ei ? Ne este greu și să ne închipuim. De altfel, tuturor *prin multe necazuri li se cuvine a intra întru împărăția Cerurilor* (Fapte 14, 22).

Și ceea ce a fost făgăduit de Domnul se numește cunună. De ce ? Fiindcă nu